

VIŠI SUD U PODGORICI, kao drugostepeni, u vijeću sastavljenom od sudija Ranke Vuković, kao predsjednika vijeća, Snežane Aleksić i Nenada Otaševića, kao članova vijeća, uz učešće savjetnika Valentine Aranitović, u pravnoj stvari tužioca Zorana Lazovića iz Podgorice, koga zastupa punomoćnik Dragoljub Dukanović, advokat iz Podgorice, a njega po zamjeničkom punomoćju Petar Dukanović, advokat iz Podgorice, protiv tuženog Sadiković Seada, iz Bijelog Polja, koga zastupa punomoćnik Tamara Durutović, advokat iz Podgorice, radi naknade nematerijalne štete, odlučujući po žalbi tužioca izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Podgorici P.br.1424/07 od 14.05.2010. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 09.07.2010. godine, donio je

P R E S U D U

PREINAČAVA SE presuda Osnovnog suda u Podgorici P.br.1424/07 od 14.05.2010. godine, i i z r i č e:

„**USVAJA SE** tužbeni zahtjev kojim je traženo da se tuženi obaveže da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i ugleda, isplati iznos od **1,00 €**, sa propisanom kamatom koja se ima obračunati, počev od 14.04.2010 do isplate.

Svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.”

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Osnovnog suda u Podgorici P.br.1424/07 od 14.05.2010. godine, odlučeno je:

„**ODBIJA SE** kao neosnovan tužbeni zahtjev, kojim je traženo da se obaveže tuženi da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete zbog pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i ugleda, isplati iznos od **1,00 €**, sa pripadajućom zateznom kamatom, počev od dana presuđenja, pa do konačne isplate.

SVAKA STRANKA snosi svoje troškove potupka.”

Protiv pobijane presude tužilac je blagovremeno izjavio žalbu iz svih razloga propisanih zakonom. U žalbi ističe da je prvostepeni sud pogrešno zaključio da u spornom tekstu nijesu iznijete neistine u odnosu na njega, već da se radi o vrednosnom sudu čija istinitost nije podložna dokazivanju. Ističe da pogrešno prvostepeni sud zaključuje da nije iznošenje činjenica, kada se tužilac kao visoki funkcijonер Agencije za nacionalnu bezbjednost, predstavlja kao zaštitnik Safeta Kalića i Draška Vukovića, koji se u spornom tekstu pominju u negativnom kontekstu i dovode u vezu sa brojnim krivičnim djelima. Takođe, pogrešno prvostepeni sud navodi da je u konkretnom slučaju dovoljan činjenični osnov za

iznošenje informacija u tekstu da tužilac poznaje Safeta Kalića,koji se povezuje sa kriminalnim miljeom i to što tužilac kao lice na visokoj funkciji zbog prirode svog posla ima prilike da bude u kontaktu sa licima koja se povezuju sa kriminalom,što je kod javnosti moglo izazvati odredjene sumnje.Jasno da je prenošenje neistinitih navoda o njemu, od strane tuženog, povredena njegova čast i ugled, te da je tuženi svojom radnjom prouzrokovao štetu tužiocu.

Predlažio je da Viši sud pobijanu presudu ukine i predmet vratи prvostepenom суду na ponovno suđenje ili da je preinači na način što će usvojiti tužbeni zahtjev.

Odgovor na žalbu nije podnijet.

Ispitujući pravilnost i zakonitost prvostepene presude povodom izjavljene žalbe, u smislu čl.379 ZPP-a, ovaj sud je našao da je žalba tužioca osnovana.

Prvostepena presuda je donijeta bez počinjenih bitnih povreda odredaba parničnog postupka,kako onih na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti ,propisanih odredbom čl.367 st.2 tač.3,7 i 12 tako ni povreda postupka na koju je ukazano žalbom.Prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje. Međutim, na osnovu izvedenih dokaza nije pravilno primijenio materijalno pravo kada je našao da u konkretnom slučaju tuženi nije odgovoran za naknadu nematerijalne štete na ime pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede časti i ugleda.

Naime, iz spisa predmeta proizilazi da je dana 20.04.2007. godine u nedjeljniku " Monitor " objavljen članak pod naslovom „ Kolumbija na Limu " da je autor teksta ovdje tuženi.U navedenom tekstu se prvo piše o bjekstu beranca Draška Vukovića iz zatvora Frederiksund kraj Kopenhagena,gdje se isti nalazio na izdržavanju zatvorske kazne zbog zaplijene 38 kg kokaina te da je jedan dio u navedenom članku, a u kojem se pominje tužilac prenijet iz teksta pod naslovom .. Bekstvo iz Fredriksunda "objavljenog u nedjeljniku " NIN" dana 12.07.2007. godine. U tekstu koji je objavljen u nedjeljniku „ Monitor " navodi se da danski mediji označavaju grad Berane kao grad sa procentualno najvećim brojem narko dilera u odnosu na broj stanovnika u Evropi, a da je na istu temu pisao u poslednjem broju i beogradski " NIN !", koji je „ Vukovića označio važnim članom beransko- rožajske grupe, a Rožajca Safeta Kalića za Vukovićevog šefa, a visokog funkcionera crnogorske Agencije za nacionalnu bezbjednost Zorana Lazovića za njihovog zaštitnika".

Polazeći od tvrdnji iznijetih u navedenom tekstu,po ocjeni ovog suda ,a nasuprot zaključku prvostepenog suda , u radnjama tuženog iznijete su neistinite informacije učinjene dostupne širokoj čitalačkoj javnosti kojima se vrijedja čast i ugled tužioca.

Tuženi je autor teksta koji je objavio "Monitor" u kome se navode imena lica navodno visoko pozicioniranih članova u kriminalnim krugovima, uz označavanje Safeta Kalića kao šefa beransko-rožajske grupe, sa jakim vezama, kako u domaćim, tako i u inostranim narko kartelima. Konstatacija iznijeta u spornom tekstu i pominjanje tužioca kao zaštitnika lica koja su u istom tekstu označena kao pripadnici kriminalne grupe,po ocjeni ovog suda ne predstavlja vrednosni sud,

kako to zaključuje prvostepeni sud, već neistinite informacije, koje su kao takve uvredljive, s obzirom na činjenicu da se navedena lica Safet Kalić i Draško Vuković pominju u krajnje negativnom kontekstu u vezi brojnih kriminalnih radnji, pa dovodenje tužioca kao visokog funkcionera Agencije za nacionalnu bezbjednost, u vezu sa takvim poslovima ima kvalifikaciju uvrede njegove časti i ugleda.

U konkretnom slučaju ne radi se o iznošenju mišljenja, kao izjave koja ne sadrži činjenične konstatacije i za koje se ne bi moglo dokazati da su neistinite tj. da predstavljaju vrednosni sud, već o jasnom iznošenju činjeničnih tvrdnji koje podliježu mogućoj provjeri istinitosti (presuda Evropskog suda za ljudska prava Thhorgeir Thorgeirson protiv Islanda,Serija A br. 239 st.59-70,od 25.06.1992 godine).S tim u vezi neprihvatljiv je zaključak prvostepenog suda da je dovoljan činjenični osnov za iznošenje (po ocjeni prvostepenog suda) vrednosnog suda koji nema karakter pretjeranog,da tužilac poznaje Kalića kao lice koje se povezuje sa kriminalnim miljeom i da tužilac ne negira da je bio na svadbi Kalića.Ovo sa razloga što je u navedenom tekstu tužilac predstavljen kao zaštitnik lica koja su povezana za kriminalnim miljeom ,a takva konstatacija se ne može proizvoljno iznositi na osnovu toga što je tužilac po prirodi posla bio u prilici da bude u kontaktu sa licima koja se povezuju sa kriminalom.

Jasno je ,da je nesumnjiv interes javnosti da bude informisana o svim činjenicama koje su od društvenog značaja i da je od vitalnog značaja za demokratski progres društva afirmacija slobode izražavanja i slobode informisanja koju shodno odredbi čl.1 Zakona o medijima jamči Crna Gora na nivou standarda koji su sadržani u medjunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama. Sloboda izražavanja je propisana odredbom čl.10 Evropske konvencije o ljudskim pravima.Ali, slododa izražavanja prema duhu Evropske konvencije nije apsolutno pravo već korišćenje ovih sloboda povlači sa sobom dužnosti i odgovornosti što znači da sloboda izražavanja mora biti uskladjena sa pravom pojedinca na moralni integritet (čast ugled)jer je dostojanstvo svakog pojedinca ne samo lično dobro već i javni interes koji je kao takvo Ustavom zagarantovano.

Shodno Kodeksu novinara Crne Gore dužnost je novinara da poštuje istinu i za novinara su činjenice neprikosnovene,a njegova je obaveza da dopuni nepotpunu i ispravi netačnu informaciju,pogotovo onu koja može naškoditi (načala 1,3 i 4 Kodeksa novinara CG).Obaveza je novinara da prije objavljivanja informacija preduzme sve kako bi se uvjerio da su informacije koje se objavljuju tačne,što tuženi nije dokazao.Pravo je novinara da radi u duhu ideje da bude kritički posmatrač ,ljudi dogadjaja i pojava ,a pravo javnosti da očekuje da se mediji bave životom javnih ličnosti više nego običnih građana, što ne znači pravo da se degradira čast i ugled javnih ličnosti kao Ustavom i Zakonom zagarantovanih vrijednosti svakog čovjeka.

Na osnovanost tužbenog zahtjeva ne utiče činjenica da li je tuženi imao namjeru ili nije da sadržinom navedenog teksta uvrijedi tužioca, jer je za osnovanost tužbenog zahtjeva bitno postojanje štetnikove radnje i štete pričinjene tom radnjom.

Polazeći od naprijed navedenog nesumnjivo je pravo tužioca da shodno odredbi čl.21 st.2 Zakona o medijima traži naknadu nematerijalne štete od tuženog kao autora teksta čijom sadržinom je povredjena čast ugled i dostojanstvo tužioca. Navedenim tekstrom tužiocu je nanijet duševni bol jer je kao čovjek i visoki funkcijonjer Agencije za nacionalnu bezbjednost prikazan kao zaštitnik lica koja su povezana za kriminalnim miljeom, što se nesumnjivo štetno odrazilo na njegov psihički doživljaj teksta usled čega je trpio duševne bolove, a što je utvrđeno u postupku pred prvostepenim sudom, saslušanjem tužioca u svojstvu stranke. Stoga je cijeneći uvredljivost sadržine objavljenog teksta, kontekst u kojem je stavljena tužiočeva ličnost, a posebno imajući u vidu posao kojim se tužilac bavio, nasuprot zaključku prvostepenog suda ovaj sud ocijenio da tužiocu shodno odredbi čl.200 ZOO pripada tražena naknada nematerijalne štete. Iznos tražene naknade predstavlja lični stav tužioca da se i dosudjenjem minornog iznosa naknade, postiže njegova lična satisfakcija ,za štetu koja mu je pričinjena.

Polazeći od prednjeg ,žalbu tužioca je valjalo usvojiti i prvostepenu presudu preinačiti na način bliže opisan u izreci ove odluke.

Kako nije bilo zahtjeva za naknadu troškova parničnog postupka, ovaj sud je odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Sa izloženog, primjenom čl.387 st.4 ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

VIŠI SUD U PODGORICI
Dana,09.07.2010.godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA
Ranka Vuković s.r.

